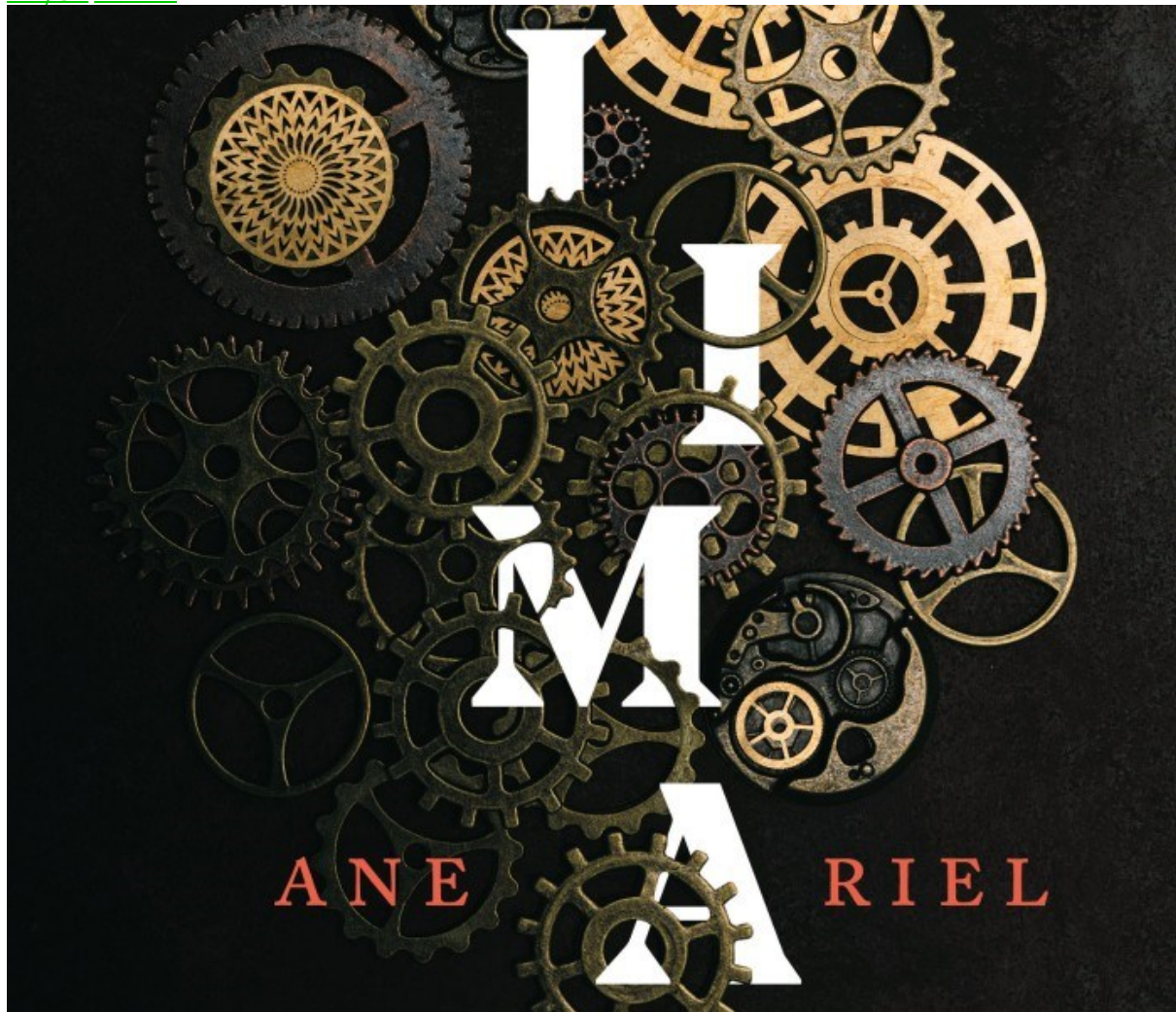

Ane Riel (suom.Katriina Huttunen): Tiima

[AM/31 ADMIN](#)

Mielen ja ajan hauraudesta – SARA SAVOLAINEN

”Aivan kuin hän olisi tuntenut itsensä vähän selkeämmäksi, jos hän piti silmällä poikaa. Joka tapauksessa tuntui hyvältä, että hänellä oli jotakin, mitä pitää silmällä. Jotakin, mistä pitää kiinni. Ja jotakin, minkä vuoksi nousta. Nyt poika oli ensimmäinen asia, jota hän ajatteli, kun huomasi heränneensä.” (30)

Alma asuu yksin talossa, jossa ennen asui myös hänen miehensä Otto. Otto ei kuitenkaan enää ole ja Alma on yksinäisempi kuin koskaan. Tämän lisäksi häneltä on loppumassa niin aika kuin muistikin. Eräänä päivänä Alma huomaa ikkunasta pienen pojan ulkoiluttamassa koiraansa. Alma seuraa heitä muutaman päivän ennen kuin uskaltautuu vilkuttamaan pojalle. Tästä alkaa heille molemmille tärkeä ja merkityksellinen ystävyys.

Ane Riel on tanskalainen kirjailija, joka on kirjoittanut kymmeniä lasten kauno- ja tietokirjoja. Hänen ensimmäinen aikuisille suunnattu kirjansa *Liselejen teurastaja* voitti vuonna 2013 vuoden parhaimman tanskalaisen esikoisdekkarin palkinnon. Niin ikään Rielin seuraava aikuisille suunnattu teos *Pihka* voitti Lasiavain-palkinnon vuonna 2016. Palkinto myönnetään pohjoismaiden parhaimmalle rikosromaanille.

Tiima kertoo vanhuudesta, yksinäisyydestä, muistista ja ajasta sekä vihasta ja rakkaudesta. Alman muisti alkaa pettämään, mutta huonot muistot on helpompi muistaa kuin ne hyvät. Ja kun Alma niin tahtoisi unohtaa mitä meni tekemään:

”Tämä oli niitä päiviä, jolloin ajatusten oli vaikea asettua aloilleen. Hän taisteli sumua vastaan. Välillä siitä ilmestyi esiin asioita, joista hän ei ollut varma, halusiko nähdä ne.” (30–31)

Riel onnistuu hienosti muistisairaana ja kuuron vanhuksen elämän kuvauksessa. Rielin kerronta Alman hauraasta ja epävarmasta mielestä on koskettavaa. Sekavia hetkiä varten Alma on kirjoittanut itselleen ohjeita muistiin:

”Alman katse osui vahakankaaseen teipattuun muistilappuun:

Välillä olet sekava. Se menee ohi. Älä tee mitään silloin kuin olet sekava etkä muista mitään. Odota vain, kunnes se menee ohi. Muista vetää ennen nukkumaanmenoa kello (olohuoneen kaappikello).” (23)

Kaappikellon vetäminen iltaisin pitää Alman kiinni elämässä. Alma itse uskoo elämänsä olevan täysin kytköksissä kaappikellon käymiseen, kun Alman on aika kuolla, on kellonkin ajan aika pysähtyä.

Tiima on voimakas kertomus muistisairaudesta ja kuinka se muuttaa ihmistä sekä lähisuhdeväkivallasta. Tapahtumat ovat traagisia, mutta kerronta huokuu lämpöäkin. *Pihkan* tapaan *Tiimassa* asiat paljastuvat lukijalle vähitellen, jolloin jännitys pysyy yllä ihan viimeiseen sivuun asti. *Tiimassa* onkin saman kaltaista vimmaa ja voimaa kuin *Pihkassa* oli, mutta sen kerronta ei aivan yllä *Pihkan* tasolle. Katriina Huttunen on tehnyt hienoa työtä sujuvan suomennoksen kanssa.

Toisaalta *Tiima* on myös tarina ystävyyydestä ja oman voiman löytämisestä: ”Oton ilme kirkastui, kun hän näki pöydällä Mikado-pelin. Hän tiesi hyvin, miten sitä pelattiin, ja hän nauroi Alman käyrille sormille, jotka vapisivat niin paljon, etteivät ohuet tikut pysyneet niissä. Almakin nauroi.” (65) Pojan seura antaa valtavasti Almalle ja tästä Alma on kiitollinen. Alma ei kuitenkaan tajua, kuinka paljon hän itsekin antaa ystävyydellään pojalle.

Ane Riel: *Tiima* (Urværk) Suom. Katriina Huttunen. Aula & Co 2022, 214 s

Sara Savolainen on kirjallisuuden maisteri Jyväskylän yliopistosta